

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno... 180 K
 mesečno... 15
 za zased. ozemlje... 240
 za inozemstvo... 360

Oglasi za vsak mm višine
 stolpca (53 mm) . 2 K
 mali oglasi do 30 mm
 stolpca (53 mm) . 1.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L

Telefon št. 72.

Upravištvo:

Sodna ulica št. 6.

Telefon št. 36.

Način poštne preložitve št. 11242.

Dnevne vesti.

Nov vpad Madžarov v Avstrijo.

Imenovanja v področju deželne vlade. Konceptni praktikant pri poverjeništvu za socialno skrbstvo v Ljubljani Ivan Šlibar je imenovan za provizorja koncipista. — Višji zadržni revizor Vladimir Pušenjak je sprejet v državno službo kot združni višji nadzornik. — Absolvirani pravnik Josip Hribernik je sprejet v pripravljalsko službo politične uprave deželne vlade za Slovenijo kot policijski konceptni praktikant ter dodeljen v službovanje policijskemu komisarijatu v Mariboru. — Računski praktikant Ivan Hrovatin pri knjigovodstvu zdravstvenega oddelka za Slovenijo in Istro v Ljubljani je imenovan za računskega asistenta. — V sodni upravi pa sta premeščena kancelista Alojzij Jursič od okrajnega sodišča v Gornji Radgoni okrajnemu sodišču v Gornji Grad in Milan Vončina od okrajnega sodišča v Gornjem Gradu k okrajnemu sodišču v Gornji Radgoni. Martin Gašper je imenovan za provizorja pisarniškega asistenta pri okrožnem sodišču v Mariboru. — Dr. Robert Tomšič, finančni tajnik pri davčnem okrajnem oblastvu v Logatcu, je premeščen k pristojbinskemu oddelku finančnega okrajnega ravnateljstva v Ljubljani.

Dunaj, 20. avgusta. Danes zjutraj so madžarske čete napadle Deuschaltenburg. V obrambo iz Brucka ob Litvi odposlane čete avstrijske armade in orožništva so odpovedale pokorščino ter se niso hotele boriti proti Madžarom. Podrobnosti še manjkajo.

LDU Dunaj, 20. avgusta. (DKU.) Danes je dobil državni urad za vojno ob 10:56 uri dopoldno naslednjo obvestilo poveljništva tretjega bataljona I. pihotnega polka: V noči na 20. t. m. o štirih zjutraj so južno od Hainburga vdri čez mejo oboroženi madžarski vojniki, osemdeset po številu. Hoteli so odnesti vojaško opremo in druge predmete, ki so bile konfiscirane in deponirane v Prellenkirchenu. Poveljništvo 9. stotnije v Mainburgu je bilo o tem obveščeno. Došlo je na lice mesta in preprečilo rop ter poizkušalo zadržati Madžare, dokler ne bi prišlo ojačenje. Se predano pa je prišlo ojačenje so se Madžari umaknili. Ob 6. zjutraj je došlo s tovrstnim vlakom iz Brucka 56 z dvema častnikoma in eno strojnico. V Prellenkirchenu je ostalo 120 mož pod poveljstvom majorja Kailwarta, da zabranijo ponovne napade. Madžari so zagrozili, da bodo še prišli. Danes je državni tajnik dr. Deutch podal tozadevni referat na odsekovski seji.

Petrograd ogrožen od entente.

LDU Moskva, 20. avgusta. (DKU) Brezlično.) V Petrogradu so ukrenili vse potrebno za varnost, ker je mesto ogroženo po ententi. Ojačili so varnostne straže v mestu in po deželi.

Krah Koroščeve železniške politike.

Zagreb, 20. avgusta. Trgovci iz hrvatske provincije so začeli bojkotirati železnice. Pridružili so se jim danes celo tudi mnogi zagrebški trgovci. Iz Fakraca, ki je oddaljen 90 km od Zagreba so n. pr. danes trgovci prišli v Zagreb po blago z vozovi, mesto da bi so ga pustili poslati po železnici. Železniške tarife so tako zelo visoke, da se trgovcem transport na vozovih celo izplača.

OBRAMBNA ZVEZA PROTI MADŽAROM.

Dunaj, 20. avgusta. Današnja „Mittags“ javlja iz Zeneve o vojaški konvenciji med Češkoslovaško in Jugoslavijo, da so Čehoslovaki in Jugoslovani obvezani, da takoj vkorakajo v Madžarsko, ako bi Madžarska poslala svoje čete preko Slovaške proti Poljakom na pomoč ali pa, ako bi Madžarska nameravala napad na Avstrijo. List zatrjuje, da je akcija dr. Beneša in dr. Jennerja pripisovati vpliv Italije.

RUSKO POLJSKA VOJNA.

LDU London, 20. avgusta. (Brezlično.) Po vesteh iz Varšave je general Gallichi obnovil svojo strategijo pri defenzivnih podvzejih. Na nasvet francoskih častnikov so sestavili iz štirih divizij napadalno skupino. Ta napadalna skupina je pod vodstvom Pilsudskega prodrila centrum sovražnih čet južno od Varšave in prodrla 25 do 40 milj proti vzhodu. Vojaški položaj se je za Poljake znatno izboljšal. Desno krilo poljske armade je izvršilo sunek ob Bugu, ki je imel smer proti severu, da bi odrcalo Ruse pri Breslu Litovskem. Istočasno je pričela sunek tudi armada med Poznanjem in Ternom, da bi potisnila Ruse, ki prodirajo v smeri proti gdansknemu koridoru, nazaj proti vzhodu. V najkrajšem času bo možno pričeti s splošno ofenzivo vseh poljskih armad proti Rusom.

LDU Varšava, 19. avgusta. (Dun. KU -Agence Navas.) Desno krilo poljske vojske ima vedno večje uspehe. Četa generala Pilsudskega ogrožajo ruske kolone pri Varšavi.

DOGOVORA V MINSKEM NI BILO!

LDU London, 20. avgusta. (Dun. KU-Reuters.) Sestanek v Minsku, ki bi se bil moral vršiti dne 18. t. m., ne pa kaor so želeli Poljaki 19. t. m. je izostal, ker boljševoški odposlanstvo ni prišlo.

USPEHI GENERALA VRANGLA.

LDU Bruselj, 19. avgusta. (Dun. KU) Kakor javlja „Times“ iz Carigrada, skuša general Vrangl v tem trenutku prestaviti svojo levo krilo na vzhodni breg Dnjepra ter vdreti v

Ukrajino in zasesti Odeso. Njegove čete so dobile kot ojačenje kakih trinstotisoč mož, kmetov. Tudi donski kozaki so obljubili priti Vranglu na pomoč. Vranglu se je posrečilo pretrgati zvezo med kubanskimi kozaki in med glavno boljševoško armado.

LDU Pariz, 19. avgusta. (Dun. KU Agence Navas.) Vesti, ki so jih priobčili nekateri listi, da je poljski svetnik Cluchant imenovan za nadkomisarja pri vladi generala Vrangla, je francosko ministrstvo za zunanje zadeve izjavilo za neresnične.

RUSKI MIROVNI POGOJI POLJSKI.

LDU Moskva, 20. avgusta. (Dun. KU (Brezlično.) Ljudski komisar za zunanje zadeve, Cicerin, sovjetskemu odposlaniku Kamenjevu, London, 19. avgusta: „Predsednik rusko-ukrajinskega mirovnega odposlanstva, Deniševski je naznanil danes poljski mirovni delegaciji v Minsku pregled ruskih mirovnih pogojev, po katerih 1.) priznava Rusija in Ukrajina popolno neodvisnost in svobodo poljske republike in slovesno potrjujejo popolne pravice poljskega naroda, da si sam določi svoje življenje in si postavi oblike vlade po svoji želji; 2.) Rusija in Ukrajina se odrcata vsaki obliki vojne odškodnine; 3.) definitivna vzhodna meja Poljske bo približno ista, kakor je bila navedena v noti lorda Curzona od 11. julija, vendar pa dobi Poljska več ozemlja vzhodno ob Bialistoka in Cielma; 4.) Poljska bo svoje oborožene sile brez izjeme znižala na 50.000 mož črnega letnika, za poveljništva in upravna mesta je dovoljenih vrhutega stotisoč mož; te oborožene sile bo podpisala državljanska milica, ki bo obstajala iz delavcev in ki bo določena za vzdrževanje reda in varnosti prebivalstva; 5.) po podpisu pogodbe bo Poljska začela demobilizirati in končala demobilizacijo en mesec po podpisu; 6.) Poljska obdrži eno orožje, ki je potrebno za opremo v točki 4. navedenih čet; vse drugo orožje, vstevši ono, ki se nahaja v arzenalih in skladiščih vse Poljske, se bo tekom enega meseca po podpisu premirja izročilo ruskim in ukrajinskim oblastem in do tedaj ostalo pod nadzorstvom ruskih in ukrajinskih komisij; 7.) Poljska se odreka izdelovanju orožja in vojnega materijala. 8.) Poljska ne sme na svojem ozemlju trpeti nobenih združevanj, ki bi bile sovražne Rusiji ali Ukrajini ali njunim zaveznikom; 9.)

sovražnosti se ustavijo 72 ur po podpisu te pogodbe; 10.) po končani demobilizaciji poljske armade in po izročitvi orožja in vojnega materijala sme ostati samo 200.000 mož v nevtralnem pasu; 11.) Poljska mora vrniti ves odpeljani vojni materijal, zopet postaviti razdejane mostove in hiše; 12.) Poljska bo z zakonom odredila razdelitev proste zemlje, in sicer pred vsem rodbinam onih poljskih državljanov, ki so bili v vojni ubiti ali ranjeni ali poškodovani na zdravju; 13.) Rusija in Ukrajina dobita popolno pravico svobodnega prevoza za osebe in blago vsake vrste preko poljskega ozemlja, med tem ko ostane črta Wolhovysk - Bialistok - Grajevo v popolni posesti in popolni kontroli ruske republike; 14.) Poljska bo izdala popolno politično in vojaško amnestijo.“

AMERIKANCI NE VERJAMEJO VTRAJNOST POLJSKIH ZMAG.

Newyork, 20. avgusta. Ameriško javno mnenje je prepričano, da so sedanje poljske zmage samo začasne in da je vsa iztočna Evropa v nevarnosti pred boljševoško invazijo. Boje se pa tudi za Ameriko samo, kjer je priseljivanje izvanredno poskočilo, zlasti rusko. Iz tega izvajajo, da se Amerika na noben način ne sme vmešavati v evropske zadeve. To stališče posebno naglašajo republikanci, dočim demokrati moče.

ZAHITEVE FRANCOSKIH SOCIJALISTOV.

LDU Pariz, 19. avgusta. (Dun. KU.) Skupina socialistov v francoski zbornici je na svoji večerajnji seji sklepala, da zahteva takojšnje sklicanje parlamenta. Predsedniku parlamenta so poslali pismo, podpisano po zastopnikih vseh strank, v katerem zahtevajo z ozirom na najnovejšo akcijo Millerandovega kabineta, posebno z ozirom na priznanje Vrangla, sklicanje zbornice. Nadalje so sklicali interpelirati voled ukrepov proti Madžarski ter zahtevati, da se prične s posebno politiko proti ruskim revolucionarjem. Zahtevali so tudi, da se Clemenceau in Millerand posadita na zatočno klop.

Politične beležke.

Italijanska znanja politika. Iz Rima je odpotoval italijanski minister za zunanje zadeve Sforza, da se pred svojim odhodom na sestanek v Lucerni sestane in dogovori s predsednikom italijanske vlade Giolittijem in Turinu, kakor se splošno misli, se bo tekom tega dogovora utrdilo stališče italijanske vlade v rusko-poljskem vprašanju. Kar se tiče jedrskega vprašanja se ne bo določilo na tem pogovoru nič končnega ali odločilnega. Z ozirom na vest, da je grof Sforza pripravljen v korist sporazuma z Jugoslavije na popuščanje v vprašanju vzhodne obale jadrana se v poučnih krogih zagotavlja, da niso v teku za sedaj nobena pogajanja, ki bi se odnosila na Adrijo. Albansko vprašanje je začasno od italijanske strani rešeno v tem smislu, da je Italija izpraznila Albanijo z Valono.

Svobodna država Reka. V Rim je dospela deputacija iz Reke, ki jo tvorijo člani reškega narodnega sveta in jo vodi sedanji reški župan. Deputacija ima namen, da se informira o stališču, ki jo namerava zavzeti italijanska vlada v reškem vprašanju. „Idea Nazionale“ prinasa razgovor s članom te deputacije Spranghetlijem, ki je rekel: „Prišli smo v Rim, da dobimo od vlade točno in jasne izjave o politiki, ki jo hoče voditi rimska vlada v reškem vprašanju. Žal, da nismo našli v Rimu predsednika vlade in ministra zunanjih zadev, ali ako od vlade ne dobimo zadovoljavajočih pojasnil, smo pripravljene, da jih poiščemo v Turinu. Dva problema tvorita danes težko vprašanje: popolna aneksija Reke od strani Italije, ali pa proglasitev

neodvisnosti Reke, druge možnosti ne priznamo in tudi ne dopustimo. Italijanska vlada ne pristane na aneksijo Reke, tedaj smo primorani proglasiti neodvisnost Reke. Da drugi problem ni način rešitve reškega vprašanja je v smislu D'Annunzije-vih želja, ki je kakor znano že na svojo roko proglasil samostojnost Reke.

Nadvojvoda — tat. Avstrijska komisija, ki ima izslediti zločine, ki so se zgodile že za časa vojne, je zahtevala, da se izroči sodišču tudi bivši nadvojvoda generaloberst Josip Ferdinand, ki je bil svoječasnno v Ljubljani v 27. polku, ker je dokazano, da je prav nesramno kradel vojni plen, posebno veselje je imel nad konji, vozovi, umetniškimi predmeti in pa cerkvenimi stvarmi.

Tatvine na draveljskem koločvoru.

Za časa poloma so bile na draveljskem premiknem koločvoru natrane velikanske množine dragoce-nega demobilizacijskega materiala, med drugim tudi veliki in zelo dragi instrumenti. Mnogo tega materiala je neznano kam izginilo. Šele po dolgem času so prišli številnim tatvinam na sled, kajti kradel je vsak, kdor je prišel v bližino in imel priliko. Mladi Ferdinand Jeraj je kradel posebno medenino in bakrenino ter jo potom svojega očeta Vincenca prodajal kleparskemu mojstru Primožu Justinu na Glincah. Ljubljansko deželno sodišče jih je obsodilo: Ferdinanda Jeraja na tri mesece težke ječe, Vincenca Jeraja na 6 tednov ječe in Primoža Justina na 50 K denarne globe.

V Pulju odpuščajo italijanske oblasti arzenalske delavce. V Pulju so italijanske oblasti odpustile številne jugoslovanske delavce, ki so bili uslužbeni v arzenalskih delavnicah že nad 20 let. Vsak delavec mora sedaj oblastem odločno in jasno izjaviti, da je italijanskega mišljenja, v nasprotnem slučaju je takoj odpuščen. Na pritisk inšistov morajo zapustiti Pulj tudi vsi jugoslovanski obrtniki. Kakor smo informirani, pride v kratkem iz Pulja več transportov delavcev-begunccev. Prvi transport je že prišel dne 18. t. m. zvečer v Ljubljano na glavni koločvor. Transport je štel 60 rodbin s približno 150 člani. Med njima sta bila tudi Anton Mihelič in Ivan Modrc. Rodbini teh dveh sta stanovali v „Narodnem domu“. Za časa italijanskih vandalscev je bilo obema vse preumakljivo imeje popolnoma uničeno. Meareši so plenili odnesli tudi 5000 lir. Transport je večeraj dopoldne odšel proti Zagrebu.

Primorske gospodarske razmere. Vred inefektivne demokratske stranke izvedli so gospodarski krogi primorskih mest Sušak, Bakar in Kraljevica živahno akcijo za izboljšanje gospodarskih razmer v Primorju. Pomnjkanje železniške zveze z morjem, razrovanje ceste za vozni promet, razni nedostaki na potrebnem materialu za kopneni in pomorski promet, vse to so za one kraje težke neprilike, ki se ob dobri volji dajo izboljšati z razmeroma majhnimi stroški. Kakor poročna „Riječ“, zahtevajo gospodarski krogi od ministrstva sabračanja, da se bakarski koločvor zveže z bakarskim pristaniščem z železno železnico kot začasnim pomožnim sredstvom. To bi se dalo izvesti z neznatnimi stroški. Daljava od železniske postaje do pristanišča znaša 7 do 8 kilometrov, a država ima v Tivtu v Dalmaciji ves potreben material, ki leži tamkaj brez koristi. Instalacija take značne železnice bi se rentirala v najkrajšem času. Ceste se nhalajo v takim stanju, da je promet ogrožen. Akcija gospodarskih krogov zahteva čim prejšnjo odpomoč, ki se da tem laglje izvesti v tem kraju, kjer je še preveč kamenja in zadosti delvnih moči. Ti kraji so vesled vojne silno trpeli, a stroji neupogljivo na braniku narodne ideje proti tuji invziji.

zna zgodovina nespo. Da se temu izognemo, pa morejo našo aprovizacijo, ki jih imamo posebno v Sloveniji dovolj, posesti vmes, s tem, da zalagajo vse pasivne sloje z moko. Vi to svrho je že objavljen podpora od strani finančnega ministarstva.

Končno še eno opazko. Ti računici držijo le v slučaju, da se naša valuta ne poslabša, čim slabša naša valuta, tem večje cene. V slučaju pa, da se pobiljša, n. pr. ako se finančnemu ministru Stojanoviču posreči, napraviti sličen protisunek proti tuji valuti kakor meseca junija t. l., potem pa mora cena pšenice še bolj pasti.

Povabilo.

Prvo številko „Jutra“ smo poslali na ogled vsem onim, od katerih se nadejamo, da postanejo naši naročniki. Prosimo jih, da nam čim prej javijo svojo naročnino. Kdor se ne misli naročiti na „Jutro“, naj bo tako ljubeznjiv, da nam list takoj vrne. V Ljubljano, Maribor in Celje nismo poslali lista po pošti na ogled, pač pa smo vse ukrenili, da ga tu lahko vsakdo dobi bodisi v tobakarnah, bodisi pri kolporterjih. Da nam bo mogoče čim prej organizirati po večjih krajih brezhibno donosanje lista na dom, prosimo za kar najnujnejšo prijavo naročnikov.

„Jutro“ izhaja — izvemši ponedeljek — vsak dan tako zgodaj, da ga dobe naročniki še isto jutro, najoddaljenejši prejemniki lista pa še isti dan.

Ne ozirajte se na jamstvo, ki ga nudi uredništvo za vsebino lista, smo prepričani, da postane „Jutro“ najbolj razširjen napredni list, ker smo določili ceno tako nizko, da za njim daleko zaostajajo vsi slovenski dnevniki.

„Jutro“ stane na mesec samo K 15,—, na leto K 180,—, za zasedeno ozemlje K 250,—, za inozemstvo K 360,—.

Ze iz prve številke „Jutra“ je razvidno, da je nastalo zanj — še predno je izšlo — v krogih insentov zelo živahno zanimanje. Vabimo vse gospodarske kroge, da se javijo s svojimi oglasi za „Jutro“. Na eni strani bo naš list posvečal posebno pazljivo gospodarstvu, na drugi strani pa jamči njegova velika naklada za uspeh. Cene večjim oglašom so konkurenčne.

Opozarjamo zlasti na „Mala oznanila“, katerim smo nastavili izredno nizke cene, da vzbudimo tudi v krogih netrgovcev zanimanje in potrebo za to zelo važno oglašno plogo, ki je osobito v časopisju drugih narodov tako lepo razvita.

Upravišтво „Jutra“ v Ljubljani.

Glavno uredništvo „Jutra“ je v Ljubljani, Sodna ulica št. 6. Na to je nasloviti vse pošiljate, tikajoče se naročbe, inseratov in prodaje „Jutra“. Upravištvu „Jutra“ v Ljubljani se priglašajo notna naročila na list, zlasti za Ljubljano in okolico. Sprejemajo se naznanila in večji oglasi. Upravištvu „Jutra“ v Ljubljani je pošiljati vse morebitne reklamacije zaradi lista „Jutro“.

„Jutro“ v Mariboru.

V Mariboru je prevzelo razpečevanje „Jutra“ reklamno podjetje, gospoda Ivo Sušnika v Grajski ulici. Od tu se oddaja „Jutro“ takoj po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane po trafikah in v kolportadžu. Tvrdka Ivo Sušnik sprejema tudi oznanila in večje oglase.

Podružnica upravištva v Celju.

„Uprava „Jutra“ je ustanovila v Celju (Aleksandrova cesta št. 8) podružnico upravištva „Jutro“. Iz te podružnice se razdeljuje po prihodu jutranjega vlaka iz Ljubljane „Jutro“ na trafike, raznašalec ter se raznaša naročnikom po hišah. V celjskem upravištvu „Jutra“ se sprejemajo naročniki ter mali in veliki oglasi.

Zahtevajte „Jutro“ po vseh tobakarnah, kupujte ga od kolporterjev in naročite ga takoj, da ga vam bo mogoče redno dostavljati na dom!

Iz Koreje v Pariz v desetih mesecih.

T čudovito potovanje sta napravila gg. Go-Canir in Čun-Haj s spremstvom. Začasna korejska vlada je namreč poslala imenovana gospoda na mirovno konferenco v Pariz, kjer

taj bi zastopala zahteve te, od Japoncev podvržene dežele. Oba poslanca opisujeta svoje potovanje v neki francoski reviji tako-le:

Začasna korejska vlada nas je poslala, da zastopamo pred mirovno konferenco zahteve svojega tlačnega naroda. Imeli smo nalogo, da dospemo v Pariz brez odloga. Brez odloga! Kolika ironija!

Dne 15. januarja 1919. smo od korejske narodne skupščine dobili redne potne liste in svoje diplomatske izkaznice za Versailles. Katero pot si naj sedaj izberemo?

Če gremo preko Šanghaja, bi res rabili za potovanje samo mesec dni. Ta pot bi bila torej najugodnejša. Imeli pa smo zanesljive vesti, da Japonci že preže na nas. Podali bi se zato v nevarnost, da pademo v njihove roke in da nas zadene usoda, kakor je zadela na tisoče drugih Korejancev, ki so se uprli proti cesarstvu vzhajajočega soluca. Zato smo se morali odreči potovanju po najkrajši črti. Prisiljeni smo bili, da stopimo na transsibirsko železnico in poizkusimo dospeti v Evropo čez Omsk in Odeso. Tudi ta pot ni bila najlažja, ker ze treba potovati tudi tu čez široke pokrajine, ki so jih zasehli Japonci, in polem čez vso Rusijo, ki je sredi revolucije.

Odpotovali smo iz Seula po železnici ter dospeli v tisoč kilometrov oddaljeni Vladivostok. S tem smo se izognili potovanju vzdolž drage svoje domovine, iz katere smo bili že pred leti izgnani. V velikem pristanu ob Tihem morju smo morali biti izredno previdni. Tudi v tem mestu je na tisoče japonskih čet. Pri odhodu iz Vladivostoka smo vsotipili v oddlek I. razreda. Nesirpno smo pričakovali znak za odhod. Sprevedniki so nas smatrali za verižnike. Z dobro napitnico smo jim potolažili vest in si pridobili njihovo prijateljstvo. V sosednih oddelkih je bilo polno japonskih častnikov. Zato nismo smeli iz svojega oddelka, razven ponoči. Tudi hrano smo sprejemali le ponoči.

Dne 9. februarja je vlak prispel na postajo „Mandžurija“. Rano zjutraj smo morali prestopiti na drug vlak proti Irkutsku. Kolodvor v Irkutsku je bil napolnjen s pisano šumno in prerivajočo se množico raznih narodov in iz vseh vetrov. Ruski verižniki, ki kupujejo na meji vse vrste japonskega in kitajskega blaga, tintapci, ki izvršujejo svoj dobičkanosni posel, navadni mušiki, ki so dospeli več tisoč kilometrov daleč, da kupijo kos blaga, plug ali kakšno drugo potrebno. Potrpežljivo čakaje na kolodvoru po 10 dni in delj, da dobe prostor na vlaku. Po kolodvorskih hodnikih sede po tleh, kuhajo svoj čaj in čakajo. Pri pogledu na te množice čakajočih nam pogum ravno ni zrasel. Postavili smo se pa vendar v dolgo vrsto, da pridemo do okenca in kupimo svoje vozne listke. Več ur pozneje nam povedo, da so za današnji vlak že vsi prostori oddani.

Kakati bomo torej morali dneve in dneve, ves čas pred očmi japonskih vojakov in žandarjev? Kako neprijeten položaj! Zvečer zapustim svoje tovarise v veliki čakalnici in siopim zopet sam k okencu. Železniškega uradnika ni nikjer. Zato se usedem pod okencem na umazana tla, da počakam, četudi vso noč, dokler se jutri okence zopet ne odpre, samo da bom prvi na vrsti. Mojemu vzgledu slede takoj mnogi drugi potniki. Naša gruča raste vsak hip.

Ta trenutke pristopi ruski kozak, v rok drži proslulo nagajko (kratek konjski bič s tremi usnjatimi jermeni, ki imajo na koncu vsite svinčene gumbe). Kozak spada k vojakom Semjonova, znanega atamana Transbajkaleje, prijatelja in zaveznika Mikadoje. „Kaj delate tu? Rrrrrzajdjos! (Razidite se)“ je zarjovel. Hotel sem mu razložiti, na kaj čakam. „Ti se drzneš ugovarjati, pasji sin?“ Ta trenutek sem dobil že strašen udarec z nagajko. „Evo ti voznega listka, Kitajče!“ Gruča potnikov se je razpršila. Tudi jaz sem pobegnil in rame so me skelele, vendar pa nisem nehal opazovati dragocenega okenca, za katerim sedi moja svoboda. Ob 4. uri zjutraj se je iznova postavila vrsta. Toda tudi sedaj so najbolj potrpežljivi potniki ostali brez voznih listkov, dočim sem pri drugih zapazil ta dragocen papir. Eden izmed teh privilegiranih potnikov mi je končno razložil uganko. Bila je čisto jednostavna. Placati je bilo treba samo nek znesek kozakom na straži. Semjonove bande žive od takih vzetkov, ki jih mora plačevati prebi-

valstvo! Za 200 rubljev sem končno dobil pravico kupiti dva listka za „tepluško“, najnavadnejši vagon za živino ali za 8 konj ali za 40 mož. Nas pa je bilo 24. Prisiljeni pa smo bili, da potujemo ločno, zatlačeni med druge mušike. Čudim se, da me niso zadušili. Tako smo se vozili tisoče kilometrov. Irkutsk... Omsk...

V Omsku se je čutila vojna atmosfera. Boljševiška fronta je bila blizu. Iz časopisov in od rojakov, ki smo jih srečavali, smo izvedeli, da se naše narodno gibanje v Koreji vedno bolj širi in da so korejski dijaki v samem Tokiju proglasili neodvisnost Koreje. Časopisi so tudi javljali naš odhod v Pariz. Prisiljeni smo torej biti, da izpremenimo smer svojega potovanja. Toda kam, na sever ali na jug? Težko vprašanje. Morali bi dobili potno dovoljenje in pasport od ruskih vojaških oblasti. Odločili smo se, da se obrnemo na Jekaterinburg.

Jekaterinburg, glavno mesto Urala, se zelo razlikuje od sibirskih mest. Izgleda evropsko. Njegovou nebo je sivo vsled temnih dimov metalurških tvornic. Kakor znano, se je v njegovem zidovju odigrala tragedija ruskega carja. Češki general Gajda nas je sprejel zelo ljubeznivo. Jekaterinburg je bil njegov glavni stan. Izjavil nam je pa, da ne bomo mogli nadaljevati svojega potovanja proti severu, ker ni več rednega železniškega prometa. Svetoval nam je, da gremo rajše na jug, v Celjabininsk, znano železniško križišče na meji Evrope.

Dospeli smo čisto potomljeni od napora. Vrhu tega pa niti najmanjše sobice v hotelih, ki so vsi zaseženi od vojaške oblasti! Noč smo pretokli na kolodvoru in se podali zjutraj v glavni stan, da dobimo svoje pasporte. Toda v kakšnem stanju smo bili! Podobni vsemu, kar hočete, samo ne diplomatom. Kako sta se pa tudi izpremenila oba voditelja misije, ki je pred 45. dnevi zapusila Seul. Glejte, nam je rekel general, ki nas je sprejel, mi še nisimo dali takšnih potnih dovoljenj nobenemu civilistu. Brzjavoiti moramo vrhovnemu poveljniku admiralu Kolčaku. Jutri boste imeli že odgovor... Preživeli smo dolg, dolg dan in čakali po kavarnah in restavracijah mesta. Zvečer smo se zopet podali na kolodvor, kjer smo bili prenočili prošlo noč. Ojoj! Kolodvor je bil zaprt vsled oblastvenega ukaza. Klop v javnem vrtu je bila naše prenočišče. Čudno prenočišče brez spanca. Od mraza smo bili čisto trdi vkljub svojim podšitim „šubam“ (kozulom).

„Odgovor še ni prišel, nam pravi general drugo jutro, da boste pa lažje počakali, sem vam dal pripraviti v hotelu dve sobi“. Spati! Evo, zares, odpočitek, ki ga nisimo več pričakovali.“ Sreča nam je mila! Vse pojde še dobro! Ne vem, koliko ur že nisem spal...

Četrty dan smo kakor navadno prišli zvečer h generalu povpraševat, kje je odgovor. Z njim je bil nek častnik, ki nam pravi: „Odgovor je prišel. Glavni stan vas prosi, da pridete takoj v Omsk, na razgovor, kako bi najbolje nadaljevali svoje potovanje“!

Bili smo presenečeni. Sedaj se moramo vrniti v Omsk! Ali bomo sploh dobili dovoljenje, da nadaljujemo potovanje?

„Kapitan vas bo spremljal.“ Zahvalili smo se generalu in mu izjavili, da bi se zares rajde odrekli potovanju v Omsk zaradi navadne „konference“. Prišlo nam je celo na misel, da nas sumijo, da smo boljševiki. General se je poslovil od nas z največjo ljubeznivostjo, nam je „iskreno“ želel najboljši uspeh, ter nam celo stisnil roke. Kapitan nas je spremljal in nam je izjavil, da odide vlak ponoči in da pride že on sam po nas v hotel.

Kapitan je zvečer prišel v hotel v spremstvu oboroženega vojaka: „Gospodje, nam je rekel, sporočiti vam moram, da je vaša svoboda nekoliko omejena. Z zunanjim svetom ne smete imeti nobenih stikov.“ To pot nam je bil vaš položaj popolnoma jasen. Mi smo čisto navadni ujetniki.

Na kolodvoru so nas že pričakovali. Vendar je pa naš ujetniški vagon bil luksurijozen voz I. razreda. „Ta voz je ves na vašo razpolago“, nam je izjavil kapitan. V primeri s prejšnjim potovanjem smo bili kakor v raji, vedno smo se pa morali spominjati na „zlatu kletko“. Raje bi se vozili v oni infamni tepljuški, kakor poprej, samo da bi nas vozila na zapad, v Francijo. Častnik se je tru-

dil biti ljubeznev z nami. Obnašal se je izbrano, kakor vsi častniki politične žandarmerije za časa carja. Na različnih postajah je prehitel naše želje in nam poskrbel razne potrebščine, hrano, toplo vodo, časopisje itd. Po tridnevni vožnji smo izstopili zopet v Omsku. Peljali so nas pred šefa pisarne tajne sekcije generalnega štaba. Ta gospod s strogim glasom je začel z izpraševanjem o glavnih točkah, ki ga je zanimala. „Ali je vaš korejski narodni svet v zvezi z boljševiki? Kakšne cilje zasledujete? Ali ste republikanci? Kakšne socialne uredbe hočete organizirati v svoji deželi?“ Dostavil je: „vse to vas izprašujem seveda iz gole radovednosti.“

Gospodarstvo.

Posledice povišanja železniških tarifov se pojavljajo povsod, zlasti trpi anrovizacija naših mest. Kmetje iz okolice mest, ki pripeljejo živila z železnice na trg, računajo višje cene. Njim se pridružujejo ostali zalagatelji trgov. Vsakdanji kruh postaja dražji, trgovci kalkulirajo s „okroščevim dodatkom“ — skratka povišanje železniških tarifov se danes občutimo kot najjači gospodarski udarec.

„Jugoslovaško-madžarska banka. Kakor opracha madžarski listi, namerava se ustanoviti jugoslovaško-madžarska banka z glavnico 500 milijonov kron. Pri ustanovitvi bodo sodelovali zagrebški in beograjske banke kakor tudi budimpeštanska Komercialna banka. Nova banka bo pospeševala izvoz in uvoz.

Izkaz Avstro-ogrske banke. Glasom izkaza Avstro-ogrske banke od dne 7. avgusta se je znižalo število bankovcev v prometu za 16-9 milijonov kron, ostane jih torej še nadalje v prometu za 63-88 milijard kron. Od teh je v Nemški Avstriji 18-6 milijard kron bankovcev v prometu. Zaloga zlata in srebra v zadnjem tednu za približno 0-4 milj. kron, in znaša 320-9 milijonov avstrijskih kron. Menični promet znaša sedaj 14-4 milijard, lombard pa 8-4 milijarde avstrijskih kron.

Tovarna za sukno na Slovenskem. V Zgsoh pri Begunah se je te dni znatno razširjala tovarna za sukno. Sedaj bo zaposlenih 35 delavcev. Izdelovala bo posebno volnene nogavice, svitve, dokolenice in jopiče. To podjetje je prešlo v domače roke družbe „Lana“, ki se peča z izdelovanjem in trgovino tekstilnega blaga.

Z radikalno Središnjo Zadrugo je propadel kakor javljajo iz Beograda tudi njen duševni oče načelnik v ministerstvu trgovine dr. Milan Todorovič, ki je odšel na trimesečni dopst s katerega se baje ne vrne več. Dr. Todorovič je bil eden tistih visokih uradnikov, ki so vsled nemevanja našega gospodarskega položaja in svoje trmoglavosti zadržavali in otežočali smotreno delo v trgovinskem ministerstvu. Bil je posebni ljubljenež g. Protiča.

Svetovna tonaža. Lloyd-Register objavlja v najnovejšem izdanju pregled svetovno tonaže ter primerja sedanje številke z onimi v mesecu juniju 1914. Skupna svetovna tonaža je znašala v juniju 1920 33,905.000 ton, to je za 8,501.000 ton več kakor

v juniju 1914. Anglija, ki je imela leta 1914. 43-9 odstotkov svetovne tonaže ima danes samo 35-1, dočim je tonaza Zedinjenih držav narasla od 4-7 na 24 odstotkov. Nemčija je bila leta 1914. s svojo tonažo na drugem mestu s 8,000.000 ton, a danes je padla na 419.000 ton. Japonska se je s šestega mesta povzpela na tretje mesto, Norveška se je s četrtega mesta pomaknila na šesto. Tonaža jadernice se je znižala za 641.000 ton. To pa ni nenaden pojav, ker število jadernice pada konstantno in je bilo padanje v zadnjih šestih letih še mnogo večje. Tonaža ladij se je povečala vsled ogromnih ladjedelnic, ki so nastale med vojno. Amerika je tu prekosila vsa pričakovanja. Pred vojno so bile ladjedelnice Zedinjenih držav le neznatne, njih sedanja kapaciteta pa je še prekoračila angleško. Do sedaj sicer ni mogla priti do veljave nad produkcijo ladij, posebno vsled slabega zalaganja s premogou in ker morejo ladje preve časa čakati v pristaniščah zaradi počasnega nalaganja in razlaganja. Vkljub temu pa so padle pomorske transportne pristojbine od meseca februarja do danes več kakor za polovico. Meseca februarja se je plačalo za transport tone žita iz Amerike (La Plata) do Rotterdamu 18 sedaj pa samo 8 šilingov, to je po sedanjem kurzu približno 100 naših kron. Pričakuje se, da bodo pomorske pristojbine še bolj padle.

Prepoved uvoza govodi s Koroskega razveljavljena. Ker je pljučna kuga govodi v nemškem delu Koroske, ki pripada Avstriji, pohnala se je razveljavila prepoved uvoza in izvoza govodi s Koroskega.

Ameriški spedijsko podjetje v Jugoslaviji. American Express Company Ltd., ki je priznано eno največjih spedijskih podjetij v Ameriki in ki je že znano vsled svoje dovršene organizacije, namerava svoje delovanje razširiti tudi na Evropo in zlasti na novo nastale države. V Pragi se že snuje European Express Co. Ltd., a v Jugoslaviji se osnujejo podružnice tega podjetja.

* Karambol. Včeraj ob 5. uri popoldne je na križišču Strossmayerjeve ulice in Poljanske ceste pri realni gimnaziji trčil italijanski kamion v voz električne železnice. Huje nesreče ni bilo, samo sofer je dobil nekoliko krvavih prask in neka dama v vozu je bila pod čelom ranjena.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij „Jutra“.
Udgovorni urednik Vik. F. Jelenc.

Avstr. kronska renta	88.-
„ majska renta	89.-
Ogrska kronska renta	106.-
II. avstrijsko vojno posojilo	73.-
IV. „ „ „	71.75
V. „ „ „	71.50
Turške srečke	20-80
Kreditni zavod za trg. in industr.	936.-
Anglobanka	712.-
Bankverein	787.-
Bosanska zemaljska banka	635.-
Avstro-ogrska banka	5300.-
Zivnostenska banka	1836.-
Državno železnice	3295.-
Južna železnica	760.-
Alpine-Montan	3270.-
Kranjska industr. družba	3680.-
Praska železna industr.	6425.-

Borzne cene deviz in valut.

(Zgornja številka znači devize, spodnja pa valute).

	Zagreb	Beograd	Dunaj	Praga	Curih
avstrijske krone					
čehoslovaške krone					
lire					
marke					
dolarji					
angleški funti					
francoski franki					
švicarski franki					
napoleondori					
carski rublji					

Mali oglasi.

Išče se pošteno dekle kot učenka za **manufakturno trgovino** ali **šivilja**, ki bi pomagala pri gospodinjstvu. Lahko z dežele. — Naslov v upravnistvu beta « utro». 18 3-1

Dvokolesa, nova, z dobro pnevmatiko, od K 2200—; **šivalni stroji in pnevmatika** ter vsakovrstni deli dvokoles po znižani ceni pri **Batjelu**, Ljubljana, Stari trg št. 28. 26 10-1

Peči, krušne, sobne in pečnice (kablce) za štedilnike ima vedno v zalogi **J. Gregorec & Fr. Kosmač**, Mengeš št. 25. 14 4-1

Naznanilo. Cenjenim urarskim kolegom naznanjam, da sprejemam popravila ur vseh vrst od njih iz mesta in z dežele. **Seliškar Ivan**, urarski mojster, Ljubljana, Pot v Rožno dolino št. 10. 2 3-1

Negovanje rok in nog (manicure in pedicure) pri gosp. **Guhry v Rožni ulici št. 7** (na dvorišču). 20 5-1

Prvovrstni atelje za črkošlikarstvo **FILIP PRISTOU**, hotel Malč, se priporoča. 20 5-1

Ia trapistovski, groyski sir, čajno maslo, polnomasten, samo dobro blago razpošilja s pošto in železnico po zmernih cenah **Parna mlekarna, sirarna F. Lazničky nasl., Dežanovao, Slavonija.** 29 3-1

Pisalni stroj „Courier“ so prodaja. Naslov pove uprava dnevnika «Jutra». 31 2-1

Štedilnik, pripraven, se zaradi pomanjkanja prostora prodaja. Več se zve v upravnistvu «Jutra». 32 2-1

Moško kolo, še dobro ohranjeno, močno, se prodaja v trgovini gospe **Franje Pirnat, Sv. Martina o. 8.** 33

Arhitekt in stavbenik Viljem Treo 22 stavheno podjetje 13-1 Ljubljana, Gosposvetska c. 10.

Obl. konces. informacijski zavod **« Drago Beseljak »**

Ljubljana, **Štekarjevo nabrezje 5**, **« Drago Beseljak »** in privatne informacije v an. in obsestevu. V abonementu ter posredovanju cenah. 10

« Drago Beseljak » kmetno seme. Kmetje, kmetice ter vse druge vrste pridelke kupuje trgovina s semeni: **Savor & Komar, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.** 13

Raznosilce in raznosilke sprejemo upravnistvo «Jutra» Sodna ul. 6.

Očvetnik dr. Josip Grablovič je otvoril **odvetniško pisarno** v Ljubljani, Sodna ulica št. 11. Telef. št. 454. 27

Štampilje Novo! Datum-stampilje lastnega izdelka. Katalog franco. **Anton Černe**, 6 graveur 13-1 Ljubljana, Dvorni trg I.

Zastopstvo prvih konfekcijskih tovarn iz Prostejova (Češkoslovaška) Glavna zaloga za kraljestvo SHS **Fran Derenda, Ljubljana** nudi po primerno znižanih cenah bogato zalogo vsakovrstne konfekcije za gospode, fante in dečke ter za vsakovrstne delavske sloje. 36 5-1 **Trpežno blago. Samo na debelo.**

DELNIŠKA TISKARNA D. D. (prej Tiskarna Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg) v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča

za izdelovanje vseh tiskovin od posetnic do najumetnejšega barvnega tiska, kakor tudi za natiskovanje listov, časopisov, trgovinskih in uradnih tiskovin. Vsa ta dela izvršuje kar najhitreje in po strogo strokovnih pravilih.

Obenem priporoča svojo najbolje urejeno **knjigoveznico**, ki izvršuje knjigoveška dela od najpreprosteje do najfineje vrste.

LANA Tekstilna tovarna družba z o. z. 19 3-1 Zgoše 27, p. Begunje, Slovenija izdeluje nogavice, volnene joplče, svitre, sportne potrebščine in različne druge pletenine iz bombaža in volne. Sprajema naročila za jesensko in zimsko sezijo. «LANA»-izdelke ima v izlozbi in na prodeji tvrdka **Gričar & Meiač**, Ljubljana, Prešernova ulica.

Staroznana gostilna se priporoča cenjenemu občinstvu. **Drašček** Kegljišče. Lep prostor za baliranje. Dobra kuhinja. Pristna vina. **Vodmat, Bohoričeva ulica 9**

Udobno se sedi v pletenih naslanjačih, ki jih izdeluje razen drugih pletenin. **Pletarska šola Strnišče pri Ptuj, Slovenija.** Trgovci, zahtevajte posebno ponudbo ali obisk našega potnika!

Prejel sem veliko partijo izbornega belega **banatskega vina** iz okraja Baje. K 13:50 za liter. — V posodi kupca K 13:30. **Milko Jesih, veletrgovina vina** Ljubljana. 1 3-1 Rudnik.

Jos. Stopar, manufakturna trgovina, Ljubljana, Dunajska cesta št. 5. 12 3-1

Znižane cene! **Angleško sukno** za moške obleke, izgotovljene obleke za gospode in dečke po naj-novejšem kroju, moško perilo, kravate, čepice itd. Zaioaga vseh sokolskih potrebščin. Prva krojaška razpošiljalna 24 5-1 **SCHWAB & BIZJAK** LJUBLJANA, Dvorni trg 3. Lastni modni atelje. Lastni modni atelje.

BENCIN in vse avtomobilne potrebščine iz skladišča **J. GOREC, Ljubljana.**

TELEGR.: UHERSPED TELEF. INTERURB. ST. 117 **F. & A. G. HER,** ŠPEDIJSKO IN KOMISIJSKO PODJETJE CENTRALA: LJUBLJANA PODRUŽNICA: MARIBOR (JUGOSLAVIJA) 17 3-1 MEDNARODNI TRANSPORTI, PREVAŽANJE BLAGA VSAKE VRSTE, ZACARINJANJE, REEKSPEDICIJA, SE-LITVE, NABIRALNI VOZovi, SKLADIŠČA VELETRGOVINA S PREMOGOM IN KURIVOM.

K. PUČNIK :: krojaška tvrdka :: za dame in gospode Sodna ulica 3 LJUBLJANA Sodna ulica 3 Najmodernejši kroji in najfinejše izdelovanje.

UNDERWOOD pisalni stroj **THE REX CO** Liubljana. 3 **OPALOGRAPH** razmnoževalni aparat **Liubljana.**

Slovenska eskomptna banka Ljubljana, Šelenburgova ulica 1 izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.